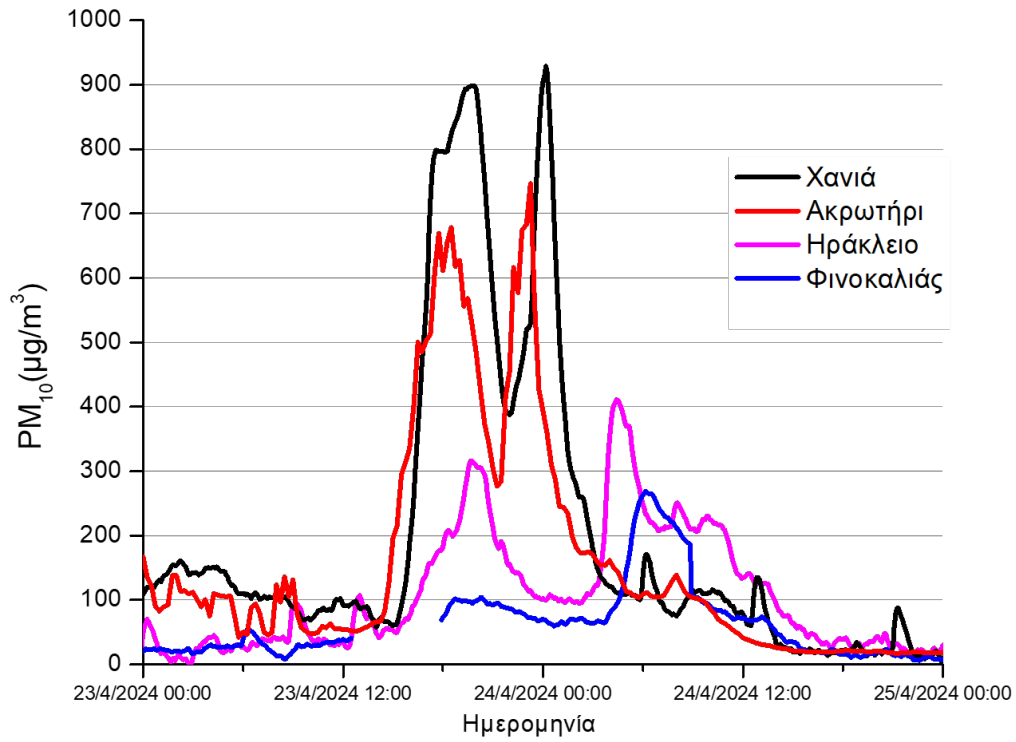

Το διάστημα 22-24/04/2024 η Περιφέρεια Κρήτης επηρεάστηκε έντονα από επεισόδιο μεταφοράς σκόνης από την έρημο της Σαχάρας. Η εξέλιξη του φαινομένου καταγράφηκε σε πραγματικό χρόνο από τους τέσσερις εγκατεστημένους σταθμούς του Δικτύου ΣΧΕΔΙΑ Κρήτης (Σχέδιο δράσης αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης για την Περιφέρεια Κρήτης) στους οποίους πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων ατμοσφαιρικών ρύπων, μετρήσεις σωματιδιακού φορτίου PM_{10} , στην πόλη των Χανίων, στο Ακρωτήριο Χανίων, στην πόλη του Ηρακλείου και στο Φινοκαλιά Λασιθίου. Το νέφος της σκόνης επηρέασε αρχικά το δυτικό μέρος του νησιού και κινούμενο ανατολικά επηρέασε σταδιακά όλο το νησί με σαφώς μειωμένη ένταση. Οι μέγιστες συγκεντρώσεις σκόνης παρατηρήθηκαν στην πόλη των Χανίων, με μέγιστη στιγμιαία συγκέντρωση τα $928 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Αντίστοιχα, στο σταθμό Ακρωτηρίου η μέγιστη συγκέντρωση μετρήθηκε στα $746 \mu\text{g}/\text{m}^3$, στο Ηράκλειο $410 \mu\text{g}/\text{m}^3$ και στο Φινοκαλιά $268 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Η οριακή τιμή για την ανθρώπινη υγεία βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας είναι τα $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (μέση τιμή εικοσιτετράωρου), και φυσικά παρατηρήθηκε υπέρβαση σε όλη την Κρήτη στις 23 και 24 Απριλίου.

Το παραπάνω επεισόδιο κατατάσσεται στα «σημαντικά» επεισόδια, τουλάχιστον για την περιοχή των Χανίων, ενώ τα σκήπτρα για την Κρήτη και την Ελλάδα γενικότερα τα κατέχει ο Μάρτιος του 2018 με ωριαίες τιμές που ξεπέρασαν τα $3500 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Αξιοσημείωτο γεγονός από την εικόνα 1 είναι η μεγάλη χωρική και χρονική μεταβλητότητα στα επίπεδα σκόνης στο επίπεδο του εδάφους που παρατηρήθηκε ακόμα και για αποστάσεις μικρότερες των 80 χιλιομέτρων. Το παραπάνω γεγονός καταδεικνύει την ύπαρξη «ζώνης» υψηλών επιπέδων σκόνης σε σχετικά μικρό εύρος δεκάδων χιλιομέτρων που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την εκτίμηση της μόνο με την χρήση προγνωστικών μοντέλων.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Πολυτεχνείο Κρήτης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, καταγράφουν σε συνεχή βάση την κατάσταση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος στο νησί της Κρήτης και οι σταθμοί του Δικτύου ΣΧΕΔΙΑ παρέχουν αξιόπιστες παρατηρήσεις σε πραγματικό χρόνο για την ενημέρωση και την προστασία των πολιτών. Ταυτόχρονα καταγράφουν τις ανάγκες για πυκνωση του δικτύου και για επέκταση των παρατηρήσεων σε πραγματικό χρόνο της χημικής σύστασης και κατακόρυφης κατανομής της σκόνης με σκοπό πάντα την εγκυρότερη και εγκαίροτερη πληροφόρηση των πολιτών.

Εικόνα 1 Συγκέντρωση ΑΣ10 (PM10) στους σταθμούς του δικτύου ΣΧΕΔΙΑ στις 23-24/04/2024